

Praha, 6. 1. 2024

Zítra, v úterý 7. ledna od 17 hodin proběhne před budovou Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze a v dalších místech České republiky třetí ročník pietní akce Noc důstojnosti, jejímž cílem je upozornit na lidi s intelektovým postižením, kteří často žijí v nedůstojných podmínkách a izolování v ústavní péči a na situaci rodičů pečujících o děti s postižením doma.

Letošní ročník proběhne s mottem „Dobré místo pro každého“.

Pieta připomíná tragický případ Doroty Šandorové, klientky jindřichohradeckého domova pro lidi s postižením, kterou její pečovatelský pracovník zabil během noční služby v lednu roku 2021. Žena s intelektovým znevýhodněním zemřela v důsledku nevhodně nastaveného systému sociální péče, který upřednostňuje služby ústavního typu a nevhodně reaguje na náročné projevy chování klientů.

„Příběh Doroty Šandorové nás posiluje v tom, abychom pro lidi s postižením udělali místo mezi námi. Abychom hledali způsoby, jak porozumět jejich potřebám a aby oni i jejich rodiče měli služby a podporu v místě, kde žijí. Znamená to opustit zastaralý systém ústavů a nahradit jej dostupnými komunitními službami. Noc důstojnosti je pro mne příležitost, jak ukázat, že to umíme a chceme,“ říká Terezie Hradilková, předsedkyně Jednoty pro deinstitucionalizaci z. s., která letos akci pořádá.

V analýze JDI z roku 2021 se uvádí, že 9 400 lidí s mentálním postižením (2/3 z těch, kteří jsou umístěni v ČR v pobytových službách), žije v zařízeních, které nesplňují podmínky pro začlenění do společnosti.¹

Akci zahájí lidský řetěz „Aby tady nechyběli“ se siluetami postav, symboly lidí, kteří „mizí“ v ústavech. O tom, proč je potřeba změnit přístup k lidem s postižením, promluví na setkání zástupci lidí, kterých se problematika nejvíce dotýká, sebeobhájci a rodiče dětí s postižením. *„Mám šestnáctiletého syna s těžkým postižením. Péče o něj je náročná a já nechci myslet na to, co bude, až se o něj s manželem už nedokážeme postarat. Bojím se, že jako spousta jiných lidí, i on jednou zmizí někde ve velkém ústavu mimo Prahu. A to nechci. Chci, aby zůstal v Praze, kde žije celý život a kde má příbuzné a známé,“ říká Magdalena Tomášková, která má šestnáctiletého syna s těžkým kombinovaným postižením.*

V České republice je cca 400 tisíc osob, které poskytují svým blízkým intenzivní, náročnou a komplexní péči z důvodu jejich postižení, nemoci či stáří. Mnozí pečují roky bez víkendů a dovolené.²

Noci důstojnosti se zúčastní a mluvčí lidí s postižením si přijde vyslechnout ministr práce a sociálních věcí **Marián Jurečka**, zmocněnkyně vlády pro lidská práva Klára Laurenčíková, zástupce ombudsmana Vít Alexander Schorm, poslankyně Michaela Šebelová, poslanec Martin Dlouhý, bývalá ombudsmanka Anna Šabatová, vedoucí katedry FF UK Melanie Zajacová.

Pořadatelé jsou JDI, AIP, SPMP, Děti úplňku a Rytmus a záštitu nad akcí Noc důstojnosti v Praze poskytli veřejný ochránce práv. Zapojuje se 47 organizací z celé republiky, pietní setkání se 7. ledna budou konat v Brně, Chebu, Olomouci (6.1.), Rumburku, Rychnově nad Kněžnou, Kyjově, Stodu a Střelicích.

Více: <https://rokdustojnosti.cz/noc-dustojnosti/>, kde jsou uvedeny zdroje a postupně zveřejňovány informace k připravovaným akcím a <https://www.facebook.com/events/616686857454957/626279296495713/>.

Kontakt: Terezie Hradilková, předsedkyně Jednoty pro deinstitucionalizaci, z. s., pořádající organizace terezie.hradilkova@jdicz.eu +420 777 234 030 nebo Anna Novák, komunikace@jdicz.eu.

¹ JDI, SPMP, 2021. Žít jako ostatní. Dostupné online: <https://jdicz.eu/zit-jako-ostatni-jdi-a-spmp-2021/>

² Geisler et al. Návrh strategického dokumentu na podporu pečujících osob. Praha: FDV, 2019.str.11-14